

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 21ης Ιουνίου 2013

με την οποία ειδοποιείται το Βέλγιο να λάβει μέτρα για τη μείωση του ελλείμματος η οποία κρίνεται αναγκαία προκειμένου να αντιμετωπιστεί η κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος

(2013/370/ΕΕ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 126 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Σύμφωνα με το άρθρο 126 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ), τα κράτη μέλη αποφεύγουν τα υπερβολικά δημοσιονομικά ελλείμματα.
- (2) Το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης βασίζεται στον στόχο επίτευξης υγιών δημοσίων οικονομικών ως μέσου ενίσχυσης των προϋποθέσεων για σταθερότητα των τιμών και ισχυρή διατηρήσιμη ανάπτυξη, ικανή να συμβάλει στη δημιουργία θέσεων απασχόλησης.
- (3) Στις 2 Δεκεμβρίου 2009, το Συμβούλιο αποφάσισε ⁽¹⁾, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 6 της ΣΛΕΕ, ότι υφίσταται υπερβολικό έλλειμμα στο Βέλγιο. Στις 2 Δεκεμβρίου 2009, βασιζόμενο επίσης και στη σύσταση της Επιτροπής, το Συμβούλιο εξέδωσε σύσταση («Σύσταση του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2009») για την διόρθωση του ελλείμματος το αργότερο μέχρι το 2012, σύμφωνα με το άρθρο 126 παράγραφος 7 της ΣΛΕΕ και το άρθρο 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την επιτάχυνση και τη διασαφήνιση της εφαρμογής της διαδικασίας υπερβολικού ελλείμματος ⁽²⁾. Προκειμένου να μειωθεί το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης κάτω από το 3 % του ΑΕΠ κατά τρόπο αξιόπιστο και διατηρήσιμο, συστάθηκε στις βελγικές αρχές α) να εφαρμόσουν τα μέτρα μείωσης του ελλείμματος το 2010, όπως προβλέπεται στο σχέδιο προϋπολογισμού του 2010, και να ενισχύσουν την προβλεπόμενη δημοσιονομική προσπάθεια το 2011 και το 2012· β) να εξασφαλίσουν μέση ετήσια δημοσιονομική προσπάθεια της τάξης του ¾% του ΑΕΠ για την περίοδο 2010-2012, η οποία θα πρέπει επίσης να συμβάλει στην επαναφορά του δείκτη του ακαθάριστου δημόσιου χρέους σε καθοδική τροχιά που να προσεγγίζει την τιμή αναφοράς σε ικανοποιητικό ρυθμό, αποκαθιστώντας ένα ικανοποιητικό επίπεδο πρωτογενούς πλεονάσματος· γ) να προσδιορίσουν τα μέτρα που είναι απαραίτητα για την επίτευξη της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2012, εφόσον το επιτρέπουν οι κυκλικές συνθήκες, και να επιταχύνουν τη μείωση του ελλείμματος, εάν οι οικονομικές ή οι δημοσιονομικές συνθήκες αποδειχθούν καλύτερες από αυτές που αναμένονταν όταν εκδόθηκαν οι συστάσεις για τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος· και δ) να ενισχύσουν τους μηχανισμούς παρακολούθησης για να διασφαλιστεί η τήρηση των δημοσιονομικών στόχων. Στις συστάσεις του το Συμβούλιο έδωσε ως προθεσμία την 2α Ιουνίου 2010 για την ανάληψη

αποτελεσματικής δράσης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 παράγραφος 4 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97.

- (4) Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 126 παράγραφος 8 της ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο αποφάσισε, στις 21 Ιουνίου 2013, ότι το Βέλγιο δεν έλαβε αποτελεσματικά μέτρα κατόπιν της Σύστασης του Συμβουλίου της 2.12.2009 εντός της προθεσμίας που προβλέπει η εν λόγω σύσταση.
- (5) Σύμφωνα με το άρθρο 10 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1467/97, αν από τα πραγματικά στοιχεία, δυνάμει του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 479/2009, προκύπτει ότι το συμμετέχον κράτος μέλος δεν έχει διορθώσει το υπερβολικό έλλειμμα εντός των χρονικών ορίων που τάσσονται στη σύσταση που εκδόθηκε βάσει του άρθρου 126 παράγραφος 7 ΣΛΕΕ, το Συμβούλιο λαμβάνει αμέσως απόφαση δυνάμει του άρθρου 126 παράγραφος 9 ΣΛΕΕ, να ειδοποιήσει το κράτος μέλος να λάβει, εντός συγκεκριμένης προθεσμίας, μέτρα για τη μείωση του ελλείμματος, την οποία το Συμβούλιο κρίνει αναγκαία για την αντιμετώπιση της εν λόγω κατάστασης.
- (6) Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2013, το πραγματικό ΑΕΠ θα παραμείνει σταθερό το 2013, ενώ θα συνεχιστεί η συρρίκνωση της εγχώριας ζήτησης, που άρχισε το 2012. Η κατανάλωση των νοικοκυριών ενδέχεται να παραμείνει στάσιμη, οι δε επενδύσεις αναμένεται να μειωθούν λόγω της έλλειψης εμπιστοσύνης στο σύνολο της οικονομίας, της ύφεσης στον κατασκευαστικό τομέα, των αυστηρότερων πιστωτικών όρων και του μεγάλου πλεονάσματος παραγωγικού δυναμικού στον κλάδο της βιομηχανίας. Τόσο η ιδιωτική κατανάλωση όσο και οι επενδύσεις δεν αναμένεται να ανακάμψουν πριν από το 2014, όταν η εγχώρια ζήτηση θα αποτελεί την κυριότερη κινητήρια δύναμη, με το ποσοστό πραγματικής αύξησης του ΑΕΠ να τοποθετείται στο 1,2 %. Αν επαληθευτεί αυτή η εκτίμηση για μια πιο εύρωστη εγχώρια ζήτηση, η αύξηση των εισαγωγών θα συμπερευτεί με αύξηση των εξαγωγών. Αυτό θα περιορίσει περαιτέρω τα κέρδη από καθαρές εξαγωγές το 2014, σε αντίθεση με το 2013, έτος για το οποίο αναμένεται ότι η αύξηση της θετικής καθαρής εξωτερικής ζήτησης θα εμποδίσει τη συρρίκνωση του ΑΕΠ.
- (7) Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2013, το έλλειμμα της γενικής κυβέρνησης προβλέπεται να μειωθεί στο 2,9 % του ΑΕΠ το 2013. Στόχος του αρχικού προϋπολογισμού του 2013 ήταν ένα ονομαστικό έλλειμμα της τάξης του 2,5 % του ΑΕΠ. Ωστόσο, από τότε που καταρτίστηκε ο προϋπολογισμός, οι επίσημες προβλέψεις ανάπτυξης στις οποίες στηρίζεται ο προϋπολογισμός (+ 0,7 %, σύμφωνα με τις φθινοπωρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2012), έχουν ουσιαστικά αναθεωρηθεί προς τα κάτω, σε 0,2 % στο πρόγραμμα σταθερότητας 2012-2016 και σε 0,0 % στις εαρινές προβλέψεις. Κατά συνέπεια, η κυβέρνηση εγκατέλειψε τον στόχο για το ονομαστικό έλλειμμα και τον αντικατέστησε από

⁽¹⁾ ΕΕ L 125 της 21/5/2010, σ. 34. Όλα τα έγγραφα που αφορούν τη διαδικασία υπερβολικού ελλείμματος του Βελγίου διατίθενται στην ιστοσελίδα:

http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/belgium_en.htm

⁽²⁾ ΕΕ L 209 της 2/8/1997, σ. 6.

- δέσμευση για βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου κατά 1 % του ΑΕΠ. Τον Μάρτιο του 2013, η κυβέρνηση έλαβε πρόσθετα μέτρα που αντιστοιχούν στο 0,2 % του ΑΕΠ, επιπλέον των μέτρων που αντιστοιχούν περίπου στο 0,75 % του ΑΕΠ και που ελήφθησαν στο πλαίσιο του αρχικού προϋπολογισμού του 2013, τα οποία συνεκτιμήθηκαν στις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2013. Οι προβλέψεις αυτές δείχνουν διαρθρωτική βελτίωση κατά ¾ του ΑΕΠ το 2013, συμπεριλαμβανομένης μιας συνεισφοράς ¼ ποσοστιαίων μονάδων λόγω μείωσης των δαπανών για τόκους.
- (8) Εάν δεν μεταβληθούν οι πολιτικές, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2013, το έλλειμμα θα αυξηθεί και πάλι πάνω από την τιμή αναφοράς το 2014, σε 3,1 % του ΑΕΠ, παρά την προβλεπόμενη ανάπτυξη υπεράνω των δυνατοτήτων. Η νέα αυτή αύξηση οφείλεται στην αυτόνομη ανοδική πορεία των κοινωνικών μεταβιβάσεων και στο γεγονός ότι ο προϋπολογισμός του 2013 περιλαμβάνει επίσης έκτακτα και προσωρινά έσοδα περίπου 0,4 % του ΑΕΠ, όπως φορολογική αμνηστία, πώληση αδειών τηλεπικοινωνιών και εξαιρετικά υψηλό μέρος από την Εθνική Τράπεζα.
- (9) Το δημόσιο χρέος αυξήθηκε από 84 % του ΑΕΠ το 2007 σε σχεδόν 100 % του ΑΕΠ το 2012. Η δυναμική του ελλείματος και του ΑΕΠ αντιπροσωπεύει αύξηση περίπου 6,5 ποσοστιαίων μονάδων, ενώ οι εξωγενείς παράγοντες ανέρχονται σε περίπου 9 ποσοστιαίες μονάδες, κυρίως λόγω των επιχειρήσεων διάσωσης του χρηματοπιστωτικού τομέα με τη μορφή εισφορών κεφαλαίου. Σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2013, αναμένεται να αυξηθεί σε ποσοστό πάνω από 102 % του ΑΕΠ το 2014. Η κυβέρνηση προτίθεται να πωλήσει χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία προκειμένου να διατηρήσει το χρέος κάτω από το 100 % του ΑΕΠ το 2013. Σε αυτό το πλαίσιο, η βελγική κυβέρνηση ανακοίνωσε πρόσφατα την πώληση της Royal Park Investment (το σχήμα ειδικού σκοπού που δημιουργήθηκε στο πλαίσιο διάσωσης της Τράπεζας FORTIS), που θα οδηγήσει στη μείωση του χρέους κατά 0,2 % του ΑΕΠ.
- (10) Από την έκδοση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής του 2012 για τη δημοσιονομική διατηρησιμότητα προκύπτει ότι το Βέλγιο δεν φαίνεται να αντιμετωπίζει τον κίνδυνο δημοσιονομικής πίεσης βραχυπρόθεσμα. Ωστόσο, μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, ο κίνδυνος για την δημοσιονομική διατηρησιμότητα είναι υψηλός. Ο μακροπρόθεσμος δημοσιονομικός αντίκτυπος της δημογραφικής γήρανσης στο Βέλγιο είναι κατά πολύ μεγαλύτερος από τον μέσο όρο της ΕΕ, αυτό δε οφείλεται κυρίως στην ταχεία αύξηση των συνταξιοδοτικών δαπανών ως ποσοστό του ΑΕΠ κατά τις επόμενες δεκαετίες. Μολονότι τη μεταρρύθμιση του συνταξιοδοτικού συστήματος τον Δεκέμβριο του 2011 αποτέλεσε σημαντικό θετικό βήμα, θεωρείται απαραίτητη η λήψη πρόσθετων μέτρων για την πλήρη αποκατάσταση της μακροπρόθεσμης διατηρησιμότητας των δημόσιων οικονομικών.
- (11) Με τα μέτρα που λήφθηκαν στον αρχικό προϋπολογισμό του 2013 και με τον έλεγχο του προϋπολογισμού τον Μάρτιο του 2013, αναμένεται επί του παρόντος να μειωθεί το έλλειμμα κάτω από το 3 % του ΑΕΠ το 2013. Ωστόσο, σύμφωνα με τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2013, είναι πολύ περιορισμένο το περιθώριο ασφαλείας για να μην υπερβεί το έλλειμμα την τιμή αναφοράς που ορίζει η Συνθήκη. Επιπλέον, η διόρθωση δεν είναι ακόμη διατηρήσιμη επί του παρόντος.
- (12) Σε ένα πλαίσιο μεγάλης αβεβαιότητας σχετικά με τις οικονομικές και δημοσιονομικές εξελίξεις, ο δημοσιονομικός στόχος που προτείνεται για το τελευταίο έτος της περιόδου διόρθωσης του ελλείματος θα πρέπει να καθορίζεται σε επίπεδο σαφώς χαμηλότερο από την τιμή αναφοράς, ώστε να διασφαλιστεί αποτελεσματική και διαρκής επίτευξη της διόρθωσης εντός της ταχθείσας προθεσμίας.
- (13) Ως εκ τούτου, μια περαιτέρω μείωση του ελλείματος 2013 στο 2,7 % του ΑΕΠ είναι δικαιολογημένη και συνάδει με την διαρθρωτική βελτίωση του 1 % του ΑΕΠ το 2013. Για το σκοπό αυτό, θεωρούνται απαραίτητα τα πρόσθετα μέτρα με εκτιμώμενο αντίκτυπο ¼ % του ΑΕΠ,λαμβανομένων επίσης υπόψη των πιθανών αρνητικών δευτερογενών επιπτώσεων.
- (14) Στο πλαίσιο του προγράμματος σταθερότητας 2012-2016, το Βέλγιο δεσμεύτηκε να επιτύχει ισοσκελισμένο προϋπολογισμό σε διαρθρωτική βάση το 2015, πριν επιτύχει τον μεσοπρόθεσμο στόχο για πλεόνασμα 0,75% του ΑΕΠ σε διαρθρωτική βάση το 2016. Αφού υπέβαλαν το ανωτέρω Πρόγραμμα σταθερότητας, με επιστολή που απέστειλαν στην Επιτροπή στις 28 Μαΐου 2013, οι βελγικές αρχές δεσμεύτηκαν να στοχεύουν μια μεγαλύτερη δημοσιονομική προσπάθεια της τάξης του ¾ του ΑΕΠ το 2014. Επίσης, ενόψει του υψηλού επιπέδου του χρέους πρόκειται για μια δέουσα προσπάθεια η οποία θα συμφωνεί με την τιμή αναφοράς για τη μείωση του χρέους. Μετά το 2016 το Βέλγιο θα πρέπει να συνεχίσει να σημειώνει επαρκή πρόοδο προς το μεσοπρόθεσμο στόχο, περιλαμβανομένης της τήρησης της τιμής αναφοράς για τις δαπάνες, και προς τη συμμόρφωση με την τιμή αναφοράς για τη μείωση του χρέους.
- (15) Επιπλέον, το Βέλγιο θα πρέπει να ενισχύσει τη μακροπρόθεσμη διατηρησιμότητα των συστημάτων συνταξιοδότησης και κοινωνικής ασφάλισης. Στο πλαίσιο αυτό, απαιτούνται περαιτέρω προσπάθειες για να γεφυρωθεί το χάσμα μεταξύ της πραγματικής και της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης, ενώ τα μέτρα για τη σύνδεση της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης με την εξέλιξη του προσδόκιμου ζωής θα επιτρέψουν τη διασφάλιση της διατηρησιμότητας του συνταξιοδοτικού συστήματος μακροπρόθεσμα.
- (16) Επιπλέον, το Βέλγιο θα πρέπει να θεσπίσει σαφείς ρυθμίσεις συντονισμού για να εξασφαλιστεί ότι οι δημοσιονομικοί στόχοι είναι δεσμευτικοί σε ομοσπονδιακό επίπεδο και σε κατώτερο του ομοσπονδιακού επίπεδο στο πλαίσιο μιας μεσοπρόθεσμης προοπτικής προγραμματισμού, μεταξύ άλλων, μέσω της ταχείας θέσπισης κανόνα σχετικά με το έλλειμμα/πλεόνασμα της γενικής κυβέρνησης που να συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις της συνθήκης για τη σταθερότητα, τον συντονισμό και τη διακυβέρνηση στην οικονομική και νομισματική ένωση.
- (17) Τέλος, για να εξασφαλιστεί η επιτυχία της στρατηγικής για τη δημοσιονομική εξυγίανση, θα είναι επίσης σημαντική η υποστήριξη της δημοσιονομικής εξυγίανσης με εκτενείς διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις, σύμφωνα με τις συστάσεις του Συμβουλίου προς το Βέλγιο στο πλαίσιο του ευρωπαϊκού εξαμήνου και ιδίως αυτές που αφορούν τη διαδικασία μακροοικονομικών ανισορροπιών,

ΕΞΕΛΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

1. Το Βέλγιο οφείλει να θέσει τέλος στην τρέχουσα κατάσταση υπερβολικού ελλείμματος μέχρι το 2013.

2. Το Βέλγιο οφείλει να μειώσει το ονομαστικό έλλειμμα στο 2,7 % του ΑΕΠ το 2013. Αυτή η ονομαστική βελτίωση συνάδει με τη βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου στο 1 % του ΑΕΠ το 2013, με βάση τις εαρινές προβλέψεις των υπηρεσιών της Επιτροπής για το 2013.

3. Το Βέλγιο οφείλει να εγκρίνει και να εφαρμόσει πλήρως το σύνολο των μέτρων εξυγίανσης που ενσωματώνονται στον προϋπολογισμό του 2013, καθώς και πρόσθετα μέτρα διαρθρωτικού χαρακτήρα, προκειμένου να επιτύχει τη συνιστώμενη διαρθρωτική προσπάθεια για το 2013.

4. Το Βέλγιο οφείλει να είναι έτοιμο να λάβει περαιτέρω μέτρα αν υπάρξουν κίνδυνοι για τα δημοσιονομικά σχέδια. Τα μέτρα δημοσιονομικής εξυγίανσης θα πρέπει να εξασφαλίζουν τη διαρκή βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου της γενικής κυβέρνησης με ευνοϊκό για την ανάπτυξη τρόπο.

Άρθρο 2

1. Το Βέλγιο οφείλει να υποβάλει στην Επιτροπή, ως τις 21 Σεπτεμβρίου 2013 έκθεση στην οποία θα περιγράφονται τα μέτρα που λαμβάνει προκειμένου να συμμορφωθεί με την παρούσα απόφαση. Η Επιτροπή θα αξιολογήσει την έκθεση αυτή προκειμένου να εκτιμήσει την πρόοδο που επιτυγχάνεται προς το σκοπό της διόρθωσης του υπερβολικού ελλείμματος.

2. Το Βέλγιο οφείλει να υποβάλλει περαιτέρω τριμηνιαίες εκθέσεις προς την Επιτροπή, εξετάζοντας την πρόοδο που σημειώθηκε όσον αφορά τη συμμόρφωση με την παρούσα απόφαση.

3. Το Βέλγιο οφείλει να υποβάλει έκθεση έως τις 31 Δεκεμβρίου 2013 σχετικά με την προβλεπόμενη εφαρμογή της πρώτης σύστασης που εκδίδεται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για την υιοθέτηση σαφών ρυθμίσεων συντονισμού ώστε να εξασφαλίσει τον δεσμευτικό χαρακτήρα των δημοσιονομικών στόχων σε ομοσπονδιακό επίπεδο και σε κατώτερο του ομοσπονδιακού επίπεδο, εντός του πλαισίου προοπτικής μεσοπρόθεσμου προγραμματισμού.

4. Το Βέλγιο οφείλει να υποβάλλει διαρθρωτικά μέτρα για το 2014, που εξασφαλίζουν διατηρήσιμη διόρθωση του υπερβολικού ελλείμματος και εξασφαλίζουν επαρκή πρόοδο προς την επίτευξη του μεσοπρόθεσμου στόχου.

Άρθρο 3

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στο Βασίλειο του Βελγίου.

Λουξεμβούργο, 21 Ιουνίου 2013.

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

M. NOONAN